

Manas ģimenes barikāžu stāsts

Vecmamma Veronika Birjukova (dzim.1939.gads 9.janvāris), stāstot par nu jau mūžībā aizgājušo vectētiņu Pēteri Gurgonu (1941. – 1997.), ik palaikam norauš asaru. Viņa teic', ka vectēvs esot bijis goda vīrs. 1991.gadā 13.janvārī, saņemot ziņojumu, ka Latvijai (Rīgai) draud briesmas, jo PSRS armija vēlas ieņemt Latvijas valsti un atjaunot totalitāro režīmu, vectēvs, ilgi nedomājot, līdis no gultas, paņēmis vilnas zeķes, siltu tēju, jaku, no skapja izvilcis siltāko cepuri un bijis gatavs aizstāvēt savu dzimteni, savu Tēvu zemi. „Es viņu centos atrunāt, bet man pretī atskanēja atbilde. –„Tu gribi, lai mūsu bērni Iģors un Ilona dzīvo nebrīvē? Gribi, lai kalpo citai tautai? Es nekad nepieļaušu to, ka Latvijā dzīvi nosaka sveštautieši. Es labāk mirstu pats, taču brīvā valstī,” atceras vecmāmiņa. Ilgi nedomājot, iesēdās kaimiņa Alberta Jonāna *Belarusā* un kopā ar Juri Cakulu, Jāni Džeriņu un Mihailīnu Cakuli no tālās Aglonas devās uz Rīgu, apzinādamies, ka, iespējams, nekad vairs neredzēs savas ģimenes. Viņi bija gatavi cīņai, gatavi aizstāvēt savu zemi bez ieročiem un iet caur uguni un ūdeni.

Barikādēs piedalījās kopumā ap 50 tūkstoši cilvēku, taču vecmāmiņa uzskata, ka visi tie, kuri pavadīja savus dēlus, vīrus, tēvus un brāļus, palika mājās, pieskatīja lopus un saimniecību, aprūpēja un baroja bērnus un citus palikušos mājniekus, arī savā veidā bija barikāžu dalībnieki. „Mēs visi taču esam viena ģimene, mēs palikām mājās gādāt par savām atvasēm, domās visu laiku bijām līdzī Pēterim, kaimiņu vīriem, sievām un citiem barikāžu dalībniekiem,” lepni saka vecmāmiņa.

Pēteri ar līdzbraucējiem nosūtīja uz Zaķusalu, pie Rīgas radio un televīzijas centra. Līdzpaņemtās maizītes un tēja šajā salā tika notiesāti uzreiz, kādu brīdi likās, ka ilgi viņi vairs neizturēs, jo sals ņēma virsroku, kājas bija sasalušas ledus *klucī* un rokas arī tikko varēja pakustināt, viņi uz maiņām līda *Belarusā* sildīties, līdz sagaidīja no atbalstītājiem malku, svaigi ceptu maizi, tēju un zupu. Tad palika siltāk un atkal bija spēks sargāt Latviju. Izveidojuši barikādes no betona blokiem, kokiem, dzeloņdrātīm, traktoriem, smagajām mašīnām un citas tehnikas, viņi bija gatavi aizsardzībai. Nebaidoties no ienaidniekiem, tie uzvilka mastā arī Latvijas karogu. Viņi dziedāja dziesmas, aizmirsdami sāpes, skumjas, ciešanas un auksto laiku. Viņu sirdis, domas un rokas bija gatavas cīņai. Viņi bija noguruši, netīri un līdz galam tā arī nepaēduši, gribējās mājās pie ģimenēm.

Murgs beidzās 1991.gada 24. janvārī pēc valdības aicinājuma. Viņi atstāja barikādes un ar savu tehniku un betona blokiem devās mājās. No visas sirds viņi bija pateicīgi Dievam un paši sev. Tagad Latvija bija brīva, aizstāvēta. Bija izlietas asinis, paņemtas cilvēku dzīvības, bet tās nebija veltas. „Es zināju, ka Pēteris pārnāks mājās, dzīvs un smaidīgs, BRĪVS.. Jo es zināju, ka tā būs, es katru vakaru, nolikdama gulēt bērnus, klusībā, asarām acīs lūdzu Dievam spēku un uzvaru, jo mēs esam ģimene, visa tauta esam VIENA LIELA ĢIMENE. Es ticēju, ka viss būs labi, viņi bija un ir mūsu varoņi, mūsu aizstāvji. Pateicoties viņiem, mums ir sava valoda, sava valsts, tevīzija un radio, savi laikraksti un žurnāli, mūsu bērni un mazbērni mācās latviešu skolās latviešu valodā. Dievs kārtējo reizi bija manā un citu mājās palicēju pusē, mēs visi vienojāmies domās un darbos, tāpēc arī uzvarējām,” ritot asarām, atceras vecmāmiņa.

Kintija Gritāne, 12.B klase, Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija.